دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

ضمیمه هفتگی خراسان رضوی

- سه شنبه
- ۱ بهمن ماه ۱۳۹۲
- ۱۹ ربیع الاول ۱۴۳۵
- ۲۱ ژانویه ۲۰۱۴
- شماره ۳۱۱۶
- ۴ صفحه

دنیای اقتصاد

برای سفارش و رزرو آگهی با ما تماس بگیرید

۰۵۱۱ ۷۲۳ ۷۶ ۳۰

۰۹۱۵ ۵۰۹ ۲۷ ۹۳

سازمان آگهی ها

Mashhad@den.ir

سرمقاله

اهمیت اطلاعات مکانی در برنامه ریزی‌ها و توسعه کسب و کار

دکتر امیر علیخانزاده*

در سال های اخیر و در سایه توسعه فناوری‌های نوین، اطلاعات مکانی یکی از مهمترین و بااهمیت‌ترین عوامل برنامه‌ریزی و تصمیم گیری در کلیه زمینه‌های فعالیت و کسب و کار بوده است. در همین راستا، بسیاری از اهداف، تلاش‌ها و فعالیت‌های سازمان ها و بنگاه‌های مختلف اقتصادی زمانی قابل تحقق است که دسترسی به اطلاعات مکانی دقیق، مناسب، یکپارچه و بروز میسر باشد. قطعا این نگاه برای برنامه ریزی‌های کلان و جامع‌نگر بسیار مهم و حائز اهمیت است. بدون شک برنامه‌ریزی و مدیریت در مفهوم کلی آن نیازمند اطلاعات دقیق مکانی به صورت مستمر و به ویژه در زمان‌های خاص و بحرانی است و استفاده از فناوری‌های نوین در حوزه اطلاعات مکانی و پایش مستمر و پایدار آن به مدیران، برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران کمک شایانی درباره پایش وضعیت جاری مباحث شهری و تغییرات ایجاد شده می‌نماید. در این ارتباط، زیرساخت‌های داده‌های مکانی یا به اصطلاح SDI(Spatial Data Infrastructure) در سال‌های اخیر، به عنوان ابزار اساسی در حوزه‌های مدیریت و برنامه ریزی عمل کرده است.

■ جایگاه داده‌های مکانی ■

سوال کلیدی در این جا این است که آیا بررسی و مرور اطلاعات تجاری و کسب و کار از روی نقشه راحت‌تر نیست؟ چه میزان صرفه جویی در زمان خواهد شد، اگر شما اطلاعات مورد نیاز خود را با کلیک بر روی نقشه‌ها به دست آورید. آیا حداقل به این موضوع فکر کرده‌اید که شما تا چه میزان نیازمند ابزار مناسبی برای بازیابی و مقایسه اطلاعات مورد نیاز خود در نقاط جغرافیایی مختلف با کلیک کردن بر روی نقشه‌ها هستید؟

■ ادامه در صفحه ۲

نگاهی به مشکلات بیمه روستاییان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره):

بیمه روستاییان؛ خدمت یا زحمت؟

این روزها هزینه درمان جزء دغدغه‌های اصلی مردم شده است، سهم ۴۰ درصدی درمان در سبد خانوار ایرانی باعث می‌شود گاه تنها با یک‌بار پرداخت هزینه‌های ناشی از داشتن یک بیمار خاص و صعب العلاج، خانواده‌ها به زیر خط فقر سقوط کنند و فرد یا خانواده بخشی از هزینه‌های غیرخوراکی خود را صرف درمان و سلامت کند که در اقتصاد درمان، شاخص کاتاستروفی یا هزینه‌های تحمل ناپذیر درمان نامیده می‌شود. این شاخص در ابتدای برنامه چهارم توسعه دو درصد جامعه را درگیر و فقیر می‌کرد و قرار بود تا پایان این برنامه به زیر یک درصد برسد، اما بر خلاف تکلیف برنامه چهارم، تعداد افراد متحمل این مشکل افزایش یافته است.

...ادامه در صفحه آخر

بررسی مهمترین مشکلات پایتخت معنوی ایران در گفتگو با رییس مرکز پژوهش‌های شورای شهر مشهد:

نابرابری‌های فضایی، اجتماعی و اقتصادی

صفحه ۳

■ شورای شهر به دنبال افزایش درآمدهای پایدار در مدیریت شهری است ■ زمینه‌سازی برای سرمایه گذاری در حوزه گردشگری، باید از جمله محورهای مورد توجه شهرداری و شورای شهر باشد ■ مرز مشهد را طوری تعریف کردند که به شکل‌گیری شهرستان طرقبه و شاندیز کمک کرده باشند، اما این مسئله اکنون به مانعی برای تصویب طرح جامع مشهد تبدیل شده است ■

عکس: طاها جاودانی/دنیای اقتصاد

در این شماره می خوانید:

معاون وزیر راه و شهرسازی در مشهد:

بافت تاریخی اطراف حرم مطهر رضوی، به سرمایه ملی نیاز دارد

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی:

۳۸ طرح صنعتی و معدنی در دهه فجر افتتاح می شود

امیرحسین قاضی زاده در گفتگو با دنیای اقتصاد:

بودجه خراسان رضوی هیچ وقت ۸ درصد نبوده است

صفحه ۲

برای نخستین بار در مشهد:

اولین جشنواره «فرهنگ، رسانه و جهانی شدن» در مشهد برگزار شد

صفحه ۴

افزایش چهار برابری آمار بازدید گردشگران خارجی از شهرستان خواف

صفحه ۲

خاندان محترم بنی خلیل

درگذشت عباس عزیز

چنان سنگین و جانسوز است که به دشواری به باورها می نشیند، اما دربرابر تقدیر حضرت پروردگار چاره ای جز تسلیم ورضا نیست.

مارا در غم خود شریک بدانید.

عباس میرزاده، مصطفی درایتی، مهدی عبایی، ناصر آملی
محمدرضا حیدری، آدینه محمد سویدانلویی، بهمن شیردل
مصطفی اسدی، ابولفضل رضایی و امیر شهلا

برادر ارجمند جناب آقای حمید ابراهیمی

ضایعه درگذشت پدر گرامیتان را تسلیت عرض نموده، از خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.

سرپرستی روزنامه دنیای اقتصاد در خراسان رضوی

خانواده محترم فاضلی

ضایعه درگذشت پدر گرامیتان را تسلیت عرض نموده، از خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.

سرپرستی روزنامه دنیای اقتصاد در خراسان رضوی

سرمقاله

اهمیت اطلاعات مکانی در برنامه‌ریزی‌ها و توسعه کسب و کار

■ ادامه از صفحه اول

...واقعیت غیرقابل انکار اهمیت داده‌های مکانی در سال‌های اخیر است که در اینجا نمونه‌هایی از این جایگاه ارائه می‌گردد:در سال ۱۹۹۲ پروفسور فرانکلین جمله و ادعای بحث برانگیزی را مطرح کرد. او بر این عقیده بود که حدود ۸۰ درصد از داده‌های ذخیره شده در بانک‌های اطلاعاتی سازمان ها و موسسات دارای مولفه‌ها و اجزاء مکانی (spatial component) هستند. شاید در آن زمان، جمله معروف وی یک ادعای دور از ذهن به نظر می‌رسید ولی واقعیت غیرقابل انکار در حال حاضر تحقق این ادعا یا نزدیک شدن به این ادعا است.در سال‌های اخیر شرکت‌هایی در کار خود موفق بوده‌اند که به اهمیت داده‌های مکانی توجه خاص داشته‌اند. بر اساس پیش بینی مک کینسی تا سال ۲۰۲۰، بیش از هفتاد در صد گوشی‌های همراه به امکانGPS مجهز خواهند شد، در حالی که این آمار در سال ۲۰۱۰ حدود ۲۰ در صد بوده است.پیش بینی‌های بعدی درباره جایگاه اطلاعات مکانی و اهمیت فناوری‌های جغرافیایی، بحث خودروهای بدون سرنشین و به طور کلی مسیریابی‌های کاملا هوشمند و هدایت خودکار خودرو است. در این خصوص گفته شده که صرفه جویی ناشی از به کارگیری فناوری‌های مرتبط با مسیریابی هوشمند و هدایت خودکار خودرو به لحاظ سوخت و زمان در سال ۲۰۲۰ بالغ بر ۵۰۰ بیلیون دلار خواهد بود که این خود معادل صرفه جویی ۲۰ بیلیون ساعت از وقت رانندگان در جاده‌ها است.

در حقیقت، از نقطه نظر محیط زیست، این آمار و ارقام کاهش ۳۸۰ میلیون تن دی اکسید کربن را به همراه خواهد داشت. از همین روی، پیش بینی می‌شود داده‌های مکانی شخصی در دهه آینده از چنان قابلیت و پتانسیلی برخوردار شوند که مبالغی در حدود ۸۰۰ بیلیون دلار ارزش اقتصادی برای افراد و مصرف کنندگان تولید کند.نگاه واقعی به اهمیت و مزایای داده‌های مکانی موجب ایجاد و ترویج کسب و کارهای جدید و حتی مدل‌های جدید کسب و کار شده است. به عنوان مثال، همه ساله شرکت‌های مختلف ارتباطی مانند تله کام، ریتیل و سایر شرکت‌های فعال در این حوزه از تبلیغات مبتنی بر مکان یا همانLBA منافع سرشاری کسب می‌کنند.مدل درآمدی برای کاربردهای مبتنی بر اطلاعات مکانی تلفن همراه یا LBS، ترکیبی از کاربردها و سرویس‌های مورد پشتیبانی بازاریابی و تبلیغات الکترونیکی بوده که توسط مراکز مختلف مانند مراکز فروش، اماکن گردشگری، رستوران‌ها و مراکز ورزشی نسبت به جلب مشتری و مخاطب اقدام می‌کنند. پیش بینی درآمدی برای چنین خدماتی یعنی بازاریابی و تبلیغات مبتنی بر مکان (LBS) در سال ۲۰۲۰ حدود ۸۰ بیلیون دلار برآورد می‌شود. همانگونه که تاکید شد، بسیاری از امور برنامه ریزی در سطح ملی و کلان، مبتنی بر اطلاعات مکانی هستند. بنابراین، می‌توان ادعا کرد که اطلاعات مکانی نقش بسزایی را در تصمیم‌گیری‌ها و تدوین سیاست‌های کلان دارند. بر اساس مطالعات انجام شده می‌توان به نکات زیر اشاره نمود:

در بسیاری از کشورها، داده‌های مکانی به عنوان یکی از زیرساخت‌های مهم و جزء سرمایه‌های ارزشمند تلقی می‌شوند.

■بیش از هفتاد درصد داده‌های موجود دارای ماهیت مکانی هستند.

■در مباحث مدیریتی، درصد بالایی از تصمیمات، دارای ماهیت مکانی هستند.

■در سایه داده‌های مکانی، مجسم‌سازی و بهره‌وری بهتری از اطلاعات صورت می‌گیرد.

■با استفاده از فناوری نوین، کاربردهای گوناگونی در سایه داده‌های مکانی قابل ارائه است.

■با استفاده از داده‌های مکانی، افزونگی داده‌ها و ناسازگاری داده‌ها به حداقل خواهد رسید.

نتیجه گیری : اطلاعات مکانی به عنوان یک زیرساخت، از مهمترین و حساس‌ترین عوامل تصمیم‌گیری در کلیه حوزه‌ها به شمار می‌آیند، در نتیجه با توجه به اهمیت آن و نمونه‌های ارائه شده، سرمایه‌گذاری در این بخش و تکمیل اطلاعات مکانی، ایجاد فرهنگ لازم و آشنا کردن جامعه با این مقوله می‌تواند کمک بزرگی به تحقق این اهداف باشد.

***عضو هیئت علمی دانشکده مهندسی دانشگاه فردوسی مشهد**

بانک و بیمه

بانکداری بدون ربا؛ ربازدایی از فعالیت‌های بانکی است

مسئول نمایندگی ولی فقیه در بانک مهر اقتصاد، عملیات بانکداری بدون ربا در این بانک را ربازدایی از فعالیت‌های بانکی دانست و تصریح کرد: گستردگی افق بانکداری اسلامی نیاز به زمینه‌هایی دارد که برای تحقق آن، باید عملیات بانکداری بدون ربا را توسعه دهیم.

به گزارش مدیریت روابط عمومی بانک مهراقتصاد در استان خراسان رضوی، حجت الاسلام نجفی که در جمع روسای شعب و مسئولان اعتبارات استان خراسان رضوی سخن می‌گفت، به رعایت صحیح عقود اسلامی تاکید کرد و افزود: وقتی احکام شرعی تبیین گردید و آموزش‌های لازم صورت پذیرفت، همه ما به رعایت صحیح احکام شرع اسلام مسئول هستیم و این مسئله با کسی که از روی جهل دچار عارضه می‌گردد تفاوت اساسی دارد.

در ادامه این نشست جلسه پرسش و پاسخ برگزار گردید و مسئول نمایندگی ولی فقیه در بانک مهر اقتصاد، به سوالات حاضران در زمینه دستورالعمل‌های اعتبارات و تطبیق آن با موازین شرعی پاسخ داد. در ابتدای این نشست، محمد صادقی ، مدیر کل شعب بانک مهر اقتصاد استان خراسان رضوی گزارشی از استانداردهای مالی استان ارائه کرد و نقش بی‌بدیل اجرای بانکداری اسلامی در موفقیت‌های اخیر بانک مهر اقتصاد در استان خراسان رضوی را یادآور شد. صادقی یکی از عوامل رضایت مسئولان محلی و جلب اعتماد عمومی را تعهد کارکنان نسبت به اجرای احکام فقهی بانکداری بدون ربا دانست و افزود: فرهنگ سازی خوبی برای اجرای احکام بانکی در بین کارکنان صورت گرفته، به گونه‌ای که در اجرای تمامی دستورالعمل‌ها، کارکنان تطبیق آن با احکام فقهی بانکداری بدون ربا را بررسی و مطالبه می‌کنند.

رئیس سازمان صنعت ، معدن وتجارت خراسان رضوی:

۳۸ طرح صنعتی ومعدنی در دهه فجر افتتاح می شود

رئیس سازمان صنعت، معدن وتجارت خراسان رضوی گفت: به مناسبت گرامیداشت دهه فجر ۳۸ طرح صنعتی و معدنی در خراسان رضوی آماده بهره برداری شده است.

به گزارش روابط عمومی سازمان صنعت، معدن وتجارت خراسان رضوی، راضیه علیرضایی گفت: همزمان با فرا رسیدن ایام ا... دهه فجر ۳۸ طرح صنعتی ومعدنی با حجم سرمایه گذاری ۳۸۳۲ میلیارد ریال، توسط بخش خصوصی در خراسان رضوی به مرحله افتتاح رسیده وآماده بهره‌برداری است. وی گفت: طرح‌های صنعتی مذکورشامل صنایع معدنی، ساختمانی، شیمیایی، غذایی، فلزی، غیرفلزی، نساجی و سلولزی است که در شهرستان‌های مشهد، فریمان، قوچان، چناران، تربت حیدریه، نیشابور، جوین، گناباد، مه ولات، بجستان و سرخس به بهره‌برداری رسیده است و ۲۴۸۵ نفر را به طور مستقیم مشغول به کار خواهد کرد .

علیرضایی با بیان این مطلب که ظرفیت تولید سالانه این واحدها بالغ بر یک میلیون و دویست هزار تن است، افزود: شمش فولادی، انواع کیک و شیرینی، بسته بندی چای، فرآوری و بسته بندی خشکبار، انواع باتری‌های صنعتی مخابراتی، ظروف PET، قاشق و چنگال، چینی استخوانی، آهک هیدراته و پخته و گچ میکرونیزه، شیشه ایمنی نشکن (سکوریت)، یخچال فریزر خانگی، محصولات پلاستیکی، پله‌های برقی و راهروهای متحرک، انبارداری و نگهداری محصولات کشاورزی توسط سیلوی غلات از جمله این محصولات و زمینه‌های کاری این واحدهای تولیدی هستند.

همچنین تولید انواع محصولات بهداشتی، انبارداری و نگهداری مواد غذایی در سردخانه ثابت دومداره، چسب کاشی پودری و خمیری، اسکلت فلزی ساختمانی و فولادی سوله، فرآوری کائولین، انواع صابون و بسته بندی آن، پلی وود، خوراک آماده دام و طیور، سیانور سدیم، خدمات تراشکاری، پودر گوگرد، برش سنگ مرمریت، لوله پروپیلن، اتصالات ساده و رزوه‌ای، شانه تخم مرغ و شانه میوه جات مقوایی، آسفالت گرم، پرلیت منبسط شده و دانه بندی شده، سنگ‌های ساختمانی و تزئینی، بتن سبک و آماده، بلوک دیواری سبک و کف پوش سیمانی، ظروف اپال، چرم مصنوعی و...از دیگر زمینه‌های کاری این واحدها است.

معاون وزیر راه و شهرسازی در مشهد:

بازسازی بافت تاریخی اطراف حرم مطهر رضوی، به سرمایه ملی نیاز دارد

دنیای اقتصاد-معاون وزیر راه‌شهرسازی گفت: بازسازی بافت تاریخی اطراف حرم مطهر رضوی پروژه‌ای ملی است و به منابع ملی در قد و قواره خودش و همراهی همه دستگاه‌ها نیاز دارد.محمد سعید ایزدی در پاسخ به این سوال که آیا شاخص‌های تعریف بافت فرسوده در شهری مانند مشهد با بافت تاریخی اطراف حرم رضوی و شهرهای دیگر متفاوت نخواهد بود؟ گفت: بله ما نباید بافت‌های مراکز شهری را بافت فرسوده بنامیم، چراکه اینها بافت‌های تاریخی و ثروت‌های ما به شمار می‌آیند و با دادن لقب فرسوده آنها را لکه‌دار می‌کنیم.

مجد، پروژه موفق مدل سهامدار-پروژه

ایزدی که در حاشیه بازدید از پروژه بازسازی بافت فرسوده مجد و در جمع خبرنگاران سخن می گفت افزود: پروژه بازسازی بافت فرسوده مجد یکی از پروژه‌های بسیار موفق از مدل سهامدار-پروژه است که تلاش می‌کند از طریق جمع‌آوری سرمایه‌های خرد و اراضی منطقه، جریان بزرگی برای بهسازی و نوسازی به وجود بیاورد. وی در پاسخ به سوال خبرنگار دنیای اقتصاد درباره اینکه چرا تعریف بافت فرسوده در کشور ما با خارج از کشور متفاوت است و چرا در خارج ساختمان‌هایی با عمر بیش از ۵۰ سال بافت فرسوده محسوب نمی‌شوند، اما در کشور ما ساختمان ۲۵ ساله را به اسم فرسوده خراب می‌کنند؟، گفت: این مسئله منحصر به ایران نیست. در ادبیات جهان به این موضوع تفاوت بین ارزش مبادله و ارزش استفاده می‌گویند. در حال حاضر در کشورهای عمدتا سرمایه‌داری جریان ارزش مبادله بر ارزش استفاده غلبه پیدا کرده است. یعنی زمانی که ساختمان را برای استفاده خودمان می‌سازیم، سعی می‌کنیم از کیفیت مناسب استفاده کنیم و لذا عمر ساختمان طولانی می‌شود، اما متاسفانه از زمانی که ساختمان و زمین تبدیل به یک کالای مبادله‌ای شد ارزشی به عنوان ارزش مبادله جایگزین ارزش استفاده شد و سازنده با استفاده از مصالح کم مصرف و ارزان و ... تمام تلاشش را انجام می‌دهد تا سود خود را بالا ببرد.

وی افزود: در کشور ما قوانین و فرهنگ باید به گونه‌ای تنظیم شود که ارزش استفاده، جایگزین کسب و کار، منفعت و سود که مردم را به سمت بازار زمین و املاک می‌کشاند، بشود. کشورهای دیگر برای این موضوع در رادیـو، تلویزیون و منابع دیگر خیلی کار می‌کنند.وی ادامه داد: نظام‌هایی ایجاد کرده‌اند که بر استانداردها نظارت کنند و تلاش‌شان این است که کیفیت ساختمان را با استفاده از فناوری‌های نوین و روش‌های جدید بالا ببرند.

معاون وزیـر راه و شهرسازی دربـاره شاخص‌های شناسایی بافت فرسوده گفت: حدود یک ماه پیش موضوع تجدید نظر در تدوین شاخص‌های شناسایی محدوده بافت‌های فرسوده در شورای عالی شهرسازی مطرح شد و اعضاء تصویب کردند که در این شاخص‌ها تجدید نظر بشود و تا اوایل اسفند فرصت داریم که شاخص‌های جدید را برای شناسایی این محدوده‌ها معرفی کنیم.

معاون وزیر راه و شهرسازی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به وظایف دستگاه های مختلف در مورد پروژه های بازسازی بافت های فرسوده گفت:وظیفه‌وزارت‌راه،سیاست‌گذاری، تدوین برنامه و حمایت و تشویق است، وظیفه بخش خصوصی سرمایه‌گذاری و به جریان انداختن این ساخت و ساز است و وظیفه شوراهای شهر، مدیریت شهر است. وی افزود: در دولت جدید تلاش می‌کنیم موضوع کیفیت را هم از بعد استانداردسازی و هم از بعد هویت بخشی مورد توجه قرار بدهیم. نقدی که من دارم این است که در دوره‌های گذشته مفاهیم کیفی مورد بی‌توجهی واقع شده است و عمدتا به دنبال کمیت و آمار و ارقام بوده‌ایم. به عنوان مثال در پروژه پیرامونی حرم رضوی نمی‌توانیم هر نوع ساخت‌وسازی را انجام دهیم. این فضا یک شانی دارد که باید در شان مجموعه حرم مطهر رضوی باشد و تلاش می‌کنیم در آینده و در سیاست‌های خودمان به این ویژگی دست پیدا کنیم.

احمد نوروزی مدیرعامل شرکت عمران و مسکن سازان شرق هم در این بازدید با بیان اینکه ۳۰ درصد سهام این شرکت که اجرای پروژه بافت فرسوده مجد را برعهده دارد، متعلق به وزارت مسکن و شهرسازی است، افزود: کل سرمایه ابتدایی این شرکت ۳۰۰ میلیون تومان بوده است و پروژه‌هایی که ما در حال حاضر در دست اقدام داریم بالای ۳۰۰ میلیارد تومان است.نوروزی ادامه داد: دولت در این مجموعه عملا آورده‌ای نداشته و تنها آورده دولت قسمتی از اوراق مشارکت است. ما با ساماندهی سرمایه‌های خرد، مشارکت مالکان و مشارکت سایر دست اندرکاران کار را اجرایی کردیم.

مدیر عامل منطقه تجاری، گردشگری و خدماتی سپاد خراسان:

سپاد، الگوی توسعه شهری کلان‌شهرهای جهان اسلام است

اشتغال و توزیع باید متوازن باشد و عدالت اجتماعی را تامین کند. توسعه‌های یک جهتی و بارگزاری بیش از حد در مناطق برخوردار شهر، اکنون در دنیا پذیرفته شده نیست، زیرا سبب ناپایداری و دو قطبی شدن جامعه می‌شود

منطقه ویژه تجاری، گردشگری سپاد خراسان در پایتخت فرهنگ و معنویت ایران، مشهد مقدس توانسته است با تجمیع سرمایه‌های خرد و با بر پایه توسعه اصولی، سهم ویژه‌ای در افزایش ماندگاری زائران و گردشگران در شهر مقدس مشهد داشته باشد.این مجموعه همچنین با خارج کردن پروژه‌های خود از مناطق پرترافیک شهر ، ترافیک مسیرهای اصلی شهر را کاهش داده و هم موجب رونق مناطق کمتر برخوردار شده است و ایجاد بسترهای اشتغال، اهتمام به حفظ محیط زیست و تولید انرژی پاک و افزایش فرصت‌های سرمایه گذاری مشترک، از جمله اهداف این مجموعه بوده است. در ادامه گفتگوی خبرگزاری تسنیم با سید مهدی درهمی، مدیرعامل شرکت سپاد خراسان که به برنامه‌ها و اقدامات منطقه تجاری، گردشگری و خدماتی سپاد خراسان در راستای توسعه مناطق کم برخوردار و تبدیل نمودن آن به فرصت‌های اقتصادی در جهت منافع ملی و شهری پرداخته شده است، از نظرتان خواهد گذشت.

■چگونه می‌توان روند توسعه و پیشرفت در کلان‌شهرهای کشور را تعریف کرد؟

در سطح کلان کشور، بحث توسعه ملی را و در مباحث توسعه منطقه‌ای، بحث توسعه محدوده‌های کوچک‌تر مانند استان‌ها و به ویژه شهر مقدس مشهد را داریم. مشهد اکنون به عنوان دومین شهر بزرگ کشور و با جمعیت نزدیک به ۳.۱ میلیون نفر در یک روند پرشتاب توسعه قرار گرفته است، به گونه‌ای که شتاب رشد آن از نظر افزایش جمعیت و توسعه محدوده شهری نسبت به سایر شهرهای کشور، حتی نسبت به پایتخت نیز بیشتر است.

ایجاد فرصت‌های شغلی به عنوان یک عامل محرک جذب کننده جمعیت و به‌تبع آن افزایش روند توسعه و رشد در شهرها شناخته می‌شود و اکنون می‌بینیم با اینکه رشد جمعیت شهر مقدس مشهد در سال‌های اخیر نسبت به سایر کلان شهرهای کشور بیشتر بوده است، اما طبق آخرین آمار رسمی ارایه شده، نرخ بیکاری در شهر مقدس مشهد کمتر از سایر شهرها بوده است.به هر صورت ما در شهر مقدس مشهد شاهد یک روند خوب توسعه‌ای در سال‌های گذشته بودیم که همچنان ادامه دارد.

■ چه برنامه ریزی‌هایی برای وضعیت فعلی و عملکرد منطقه سپاد خراسان در مشهد مقدس انجام داده‌اید؟

شرکت سپاد خراسان به عنوان بخشی از برنامه توسعه شهر مقدس مشهد فعالیت می‌کند، و منطقه سپاد خراسان پهنه‌ای نزدیک به ۲ میلیون متر مربع از محدوده شهر مشهد را در اختیار دارد که قرار است بناها و ساختمان‌هایی در آن احداث شود و اکنون به دنبال تکمیل سایر پروژه‌های سرمایه‌گذاری این منطقه به شکل بسیار مطلوب‌تری هستیم.

می‌دانیم که شرکت سپاد خراسان مالکیت بزرگ‌ترین و فعال‌ترین منطقه تجاری گردشگری کشور را در اختیار دارد. سپاد متجاوز از ۴۵۰ هزار مترمربع زیر بنای تجاری را در قالب چندین بازار و مجتمع تجاری بزرگ، در شهر مقدس مشهد احداث و راه اندازی کرده که به دلیل ویژگی‌های ممتاز آن دارای شهرتی بی نظیر در سطح کشورمان و حتی در کشورهای منطقه است.

چه برنامه‌ها و اقدامات ویژه زیربنایی را در دست احداث دارید؟

روند بسیار مطلوب رونق و شکوفایی در منطقه تجاری-گردشگری سپاد، از یک سو سبب حضور روز افزون و پرنشاط بازدیدکنندگان مشهدی و غیرمشهدی در منطقه شده است، به گونه‌ای که بر اساس گزارش‌های موجود در سال ۹۲ در برخی از روزها بیش از ۲۲۰ هزار نفر در یک روز وارد منطقه سپاد شده و به مراکز تجاری و تفریحی مراجعه کرده‌اند که آمار بسیار چشمگیر و قابل توجهی است. از سوی دیگر این شرایط به یک عامل تحریک و تحرک بسیار جدی برای توسعه سرمایه گذاری و احداث پروژه‌های جدید در منطقه سپاد تبدیل شده به گونه‌ای که اقدامات عمده‌ای در منطقه در دست اجرا است.

با تعامل بسیار خوبی که با شهرداری و شورای اسلامی شهر مقدس مشهد داریم، این امکان فراهم شده است که بتوانیم با احداث فضاهای عمومی با ارزش، فضاهای سبز عمومی و همچنین تفریح‌گاه‌ها و گردشگاه‌های متنوع در زمینه توسعه شهر مقدس مشهد و منطقه گام‌های بلندتر و موثرتری برداریم.

درست است که فعالیت‌های شرکت سپاد منافعی برای سهامدارانش در بر دارد، اما لازم است گفته شود که منافعی که برای شهر مقدس مشهد داشته است ده‌ها برابر منافعی است که برای شرکت ایجاد شده، برای نمونه می‌توان ایجاد ۱۱ هزار فرصت شغلی ماندگار در مشهد را ذکر کرد که به عنوان کارنامه‌ای درخشان در فعالیت‌های این شرکت است و می‌توان اذعان کرد که هیچ بخش خصوصی دیگری در مشهد مانند شرکت سپاد خراسان توانایی چنین اشتغال‌زایی رقابتی و پایداری را ندارد.

■ دلیل اصلی ایجاد منطقه سپاد در شمال شهر مقدس مشهد چه بوده است؟

به یاد داشته باشید که امروز دنیا در توسعه شهر به این نتیجه رسیده است که اشتغال و توزیع باید متوازن باشد و عدالت اجتماعی را تامین کند، توسعه‌های یک جهتی و بارگزاری بیش از حد در مناطق برخوردار شهر، اکنون در دنیا پذیرفته شده نیست، زیرا سبب ناپایداری و دو قطبی شدن جامعه می‌شود.

سپاد در یک منطقه محروم سرمایه‌گذاری و آن را به یک منطقه برخوردار تبدیل کرده که اثرات بسیار خوبی برای شهر داشته است. ما در ایجاد توسعه متوازن و پایدار حرفی برای گفتن داریم. از نظر ترافیکی نیز اگر مراکز جذب سفر را از مناطق پرتراکم شهر به مناطق پیرامونی شهر منتقل کنیم، تاثیر مثبتی در کاهش ترافیک شهر دارد، چرا که تقاضای سفر را از مناطق پرتراکم خارج کرده و فشار را در مناطقی که معضل ترافیک و پارکینگ دارند، کاهش می‌دهد.

همانطور که ساختمان‌سازی و سرمایه‌گذاری سنگین در مناطق پرتراکم شهر -که متاسفانه در سال‌های گذشته در مشهد زیاد اتفاق افتاده- به شدت بر ترافیک شهر، اتلاف وقت شهروندان و آلودگی هوا تاثیر منفی دارد، اگر چنین پروژه‌هایی را در خارج از بافت پرتراکم شهر و در بافت پیرامونی شهر انجام دهیم، همانند فعالیت و سرمایه‌گذاری که شرکت سپاد انجام داده است، سبب روان شدن ترافیک در مرکز شهر می‌شود و این موضوع به تایید سازمان ترافیک نیز رسیده است.

■ توسعه منطقه سپاد چگونه تعریف شده است؟

توسعه پایدار سه محور اصلی دارد که شامل رشد اقتصادی، حفظ محیط زیست و برابری اجتماعی است. هر مجموعه‌ای که بتواند برنامه‌ای برای توسعه بدهد که این سه معیار در آن دیده شده باشد به معنی این است که حرکت خود را در جهت توسعه پایدار قرارداده است .

اگر از این منظر به فعالیت های شرکت سپاد نگاه شود، کارنامه رضایت بخش و خوبی دارد، برای مثال می‌توان به راه اندازی نیروگاه تولید همزمان برق و حرارت اشاره نمود. این نیروگاه توان جذب آلایندگی‌های ناشی از تولید نیرو را دارد و با راندامان ۸۵ درصدی توان تامین گرمایش تاسیسات زیربنایی منطقه به میزان ۹۵ درجه را دارد و حتی یک گرم آلاینده وارد اتمسفر نمی‌کند. ما معتقدیم این پروژه و سایر پروژه‌های مفید و مبتنی بر دانش فنی رعایت استانداردهای محیط زیستی نباید تنها توسط شرکت سپاد انجام شود، بلکه باید سایر مجموعه‌های مشهد که میزان آلایندگی آنها بالاست ، با راه اندازی سیستم‌های کاهنده آلودگی به کاهش آلودگی هوا در شهر مشهد مقدس کمک کنند.

■ برنامه‌ریزی و افق توسعه منطقه تجاری، گردشگری و خدماتی سپاد در سال‌های آینده چگونه تعریف شده است؟

ایجاد بستر سرمایه‌گذاری یکی از اولویت‌هایی است که به شدت به آن اعتقاد داریم، چرا که شرکت سپاد برابر با طرح مصوب خود باید ۳ میلیون متر مربع زیربنا احداث کند. در عین حال خود شرکت سپاد نیز علاقمند به احداث تمام این واحدهای تجاری، تفریحی و مسکونی به صورت واحد نیست و آماده جذب سرمایه‌گذارانی است که دارای ایده خوب باشند و بتوانند این مجموعه را متقاعد کنند که اجرای پروژه پیشنهادی آنها در جهت منافع مردم است.

گفتگو

امیرحسین قاضی زاده در گفتگو با دنیای اقتصاد:

بودجه خراسان رضوی هیچ وقت ۸ درصد نبوده است

کاهش بودجه خراسان رضوی نسبت به شاخصه های استان موضوعی است که در هفته های اخیر و بعد از ارائه لایحه بودجه ۹۳ به مجلس از سوی دولت مورد بحث کارشناسان قرار گرفته است.موضوعی که البته با توجه به بودجه انقباضی کشور تا حدودی قابل پیش بینی بود اما واکنش نمایندگان استان خراسان رضوی نسبت به این موضوع در مقایسه با سایر همکارانشان در دیگر استان ها قابل توجه نبود.

در این زمینه و در ادامه سلسه گفتگوهایمان با نمایندگان استان،این بار به سراغ امیر حسین قاضی زاده،نماینده مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی رفتیم که مشروح گفتگوی خبرنگار ما با او در ادامه از نظرتان خواهد گذشت.

بودجه امسال استان خراسان از ۸ درصد به ۵،۵ درصد کاهش داشته است، این مطلب را چطور ارزیابی می‌کنید؟

بودجه خراسان رضوی همیشه همین مقدار بوده و ما هیچ وقت بودجه ۸ درصدی نداشته ایم.

اما آن چیزی که باید باشد ۸ درصد است.

از زمانی که استان خراسان تقسیم شد، متاسفانه علی‌رغم پیگیری‌های انجام شده چه از سوی ما و چه از سوی نمایندگان قبل از ما، در دولت‌های گذشته و در دولت جدید نهایتا به بودجه ۵/۵ درصد می‌رسیم.

منظورتان از پیگیری‌های انجام شده دقیقا چه کارهایی است؟

با آقای رئیس جمهور جلسه داشتیم و بحث‌های مجمع نمایندگان استان را هم به صورت مکتوب و هم به صورت شفاهی به ایشان ارائه کردیم. این ماجرا مربوط به دولت است و دولت باید در لایحه بودجه‌ای که ارائـه می‌کند این شاخص‌ها را لحاظ کند. علی‌رغم اینکه در شروع کار دولت جدید، مشکلات بودجه تذکر داده شده است ولی متاسفانه همان مشکلی که در توزیع ناموزن بودجه وجود داشت، همچنان وجود دارد و چه بسا اولویت بندی پروژه به گونه‌ای باشد که مشکلات تشدید شده باشد.

نمایندگان استان خوزستان در واکنش به سهم بودجه استان‌شان اقدام به استعفا کردند، اما از سوی نمایندگان مشهد بیشتر شاهد واکنش‌های سیاسی در مورد مسائل کشوری هستیم، نظر شما در این زمینه چیست؟

ما هم اعتراض خودمان را اعلام کردیم، اما اهل کارهایی که دوستان انجام دادند نیستیم و رفتار آنها را قبول نداریم. مجلس این اختیار را دارد که مسائل را حل و فصل کند و باید توجه داشت که مسائل خوزستان و خراسان در کنار بقیه استان‌ها معنی پیدا می‌کند. واضح است که بودجه محدود است و همه استان‌ها با این مشکل مواجه هستند، اگر قرار باشد نمایندگان هر استانی مانند دوستان خوزستانی دعوا راه بیاندازند که نمی‌شود. این روش‌ها اخلاقی نیست و خارج از حوزه مسئولیت‌های نمایندگان است.

خبر

شهرداران جدید مناطق ۸، ۴ و ۱۲ شهرداری مشهد معرفی شدند

مراسم تودیع و معارفه شهرداران مناطق ۸، ۱۲، و ۴ با حضور شهردار مشهد، جمعی از معاونان و اعضای شورای اسلامی شهر برگزار شد. در این مراسم جواد اصغری،سید کمال الدین شاهچراغی و رجب زاده به ترتیب به عنوان شهرداران جدید مناطق ۸،۴ و ۱۲ مشهد معرفی شدند و از زحمات شهرداران پیشین این مناطق تقدیر شد.

شهردار مشهد در این مراسم با اشاره به اهمیت مدیریت منابع در شهرداری ها گفت: شهرداری سازمانی گسترده است که بخش قابل توجهی از نیازهای شهروندان را پاسخ می‌دهد.سید صولت مرتضوی افزود: در کنار این مهم، بخش قابل توجهی از وظایف دیگر سازمان‌ها نیز به سوی شهرداری سوق داده شده که یا به دلیل کمبود منابع در دیگر سازمان‌ها است و یا شهرداری درصدد نشان دادن ظرفیت خود برای در دست گرفتن مدیریت واحد شهری می‌باشد.شهردار مشهد تصریح کرد: به عنوان مثال بودجه‌ای که شهرداری مشهد در زمینه ورزش هزینه می‌کند بیشتر از سازمان تربیت بدنی است و در کنار آن هر کار فرهنگی که بناست در شهر انجام شود حلقه اصلی آن شهرداری مشهد است.وی ادامه داد: با وجود تمام این موضوعات سطح انتظارات و توقعات شهروندان نیز از مدیریت شهری ارتقاء پیدا کرده که این ناشی از طرز تفکر همکاران ما در شهرداری که خدمت کردن به مردم می‌باشد، است.

افزایش چهار برابری آمار بازدید گردشگران خارجی از شهرستان خواف

رییس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان خواف از افزایش ۴برابری بازدید گردشگران خارجی از جاذبه‌های تاریخی این شهرستان در نه ماهه اول امسال نسبت به سال قبل خبر داد.به گزارش روابط عمومی اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی خراسان رضوی، علی محمدی گفت: با توجه به وجود آثار تاریخی شاخص و منحصر به فرد در این شهرستان و همچنین تبلیغات و معرفی شایسته آن با افزایش چشمگیر گردشگران داخلی و خارجی از شهرستان مواجه بوده‌ایم.محمدی با اشاره به اینکه این گردشگران از نوع گردشگر فرهنگی و علمی و پژوهشی هستند یادآور شد: بیشتر گردشگران خارجی این شهرستان از کشورهای فرانسه، آلمان، بلژیک، اتریش، ایتالیا، سوئد و فیلیپین هستند که مزیت این نوع گردشگران معرفی سریع آثار تاریخی شهرستان در مجامع علمی و دانشگاهی دنیا و در نهایت افزایش چشمگیر تحیقات و پژوهش‌های مرتبط با آثار تاریخی شهرستان است.شایان ذکر است بالغ بر ۹۰ اثر از شهرستان خواف در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است و آثار تاریخی شاخصی از جمله مدرسه غیاثیه خرگرد، مسجد ملک زوزن، آسبادهای نشتیفان، مسجد جامع سنگان، کوشک و سد سلامی و مزار حافظ ابرو از جمله این آثار است که برخی از آنان قابلیت ثبت جهانی نیز دارند.

بانکداری اسلامی-۷

سپرده امتیازی

پرداخت تسهیلات وام از محل سپرده گذاری

مقدمه :سپرده‌های امتیازی ماهیتی وکالتی دارند، به این صورت که مشتری به بانک وکالت می دهد تا سرمایه وی را در فعالیت های اقتصادی به کار گیرد و سپرده گذار از امتیازات مورد توافق در قرارداد به عنوان منافع سپرده گذاری بهره‌مند گردد. طرحهای مهر، میثاق، مهرنوین، میعاد و... از جمله سپردههای امتیازی بانک مهر اقتصاد هستند که شما می توانید با مطالعه بروشور مربوط به هر یک از طرح ها، از مزایا و شرایط آن آگاه شوید.

روش اجرایی:شیوه اجرا این گونه است که مشتریان بانک برای دریافت تسهیلات عقود اسلامی و یا وام قرضالحسنه در قالب یکی از طرح ها، نزد شعب بانک سپرده گذاری میکنند و پس از طی شدن حداقل ٤ ماه و کسب معدل موجودی لازم، می توانند از امتیازات متعلق به تشخیص خود استفاده کنند.

مثال : مشتری با افتتاح سپرده سرمایه گذاری طرح میثاق می تواند از یکی از ۳ نوع امتیازهای زیر بهرمند گردد:

الف) سود علیالحساب سپرده سرمایهگذاری؛ ب) دریافت تسهیلات عقود اسلامی؛ ج) دریافت وام قرضالحسنه

اگر مشتری یکی از ۳ گزینه فوق را انتخاب نماید، سایر امتیازها به وی پرداخت نمی شود.

سوال: طبق فرمایش مقام معظم رهبری، قرض به شرط قرض حرام است و بانک ها مطابق این حکم حق ندارند برای اعطای تسهیلات، از مشتری قرض بگیرند. سوال این است که اگر پولی که بانک ها میگیرند قرض نباشد، بلکه ماهیت سرمایهگذاری داشته باشد به این معنا که بانک ها بگویند اگر تسهیلات مثلا فروش اقساطی می خواهید ابتدا باید فلان مبلغ را نزد ما سرمایهگذاری کنید و بانک هم به این سپرده ها همانند سایر سپردهه ای سرمایهگذاری سود علی الحساب پرداخت میکند (البته با نرخی کمتر) و به جای بخشی از سود علی الحساب، فلان برابر، تسهیلات فروش اقساطی (یا سایر عقود) اعطا خواهد شد و اگر مشتری از دریافت تسهیلات منصرف شود ما به التفاوت سود علیالحساب پرداخت خواهد شد با توجه به اینکه در این مثال، عقد اولیه قرض نیست آیا شرعاً ربا محسوب شده و ایراد دارد یا خیر؟

جواب: در فرض مرقوم فینفسه اشکال ندارد.

شرح کارشناسی : اگر پول را به بانک قرض دهیم به این شرط که بانک نیز بعد از مدتی فلان مبلغ تسهیلات را بپردازد، مطابق نظر مراجع عظام تقلید این گونه سپرده گذاری، شرعا حرام و ربا است. ولی اگر بانک ها به جای قرض الحسنه از روش سپرده سرمایه گذاری استفاده نمایند و از این سپرده گذاری، به جای سهم سودش از تسهیلات عقود (فروش اقساطی، جعاله و...) بهره مند شود، ایرادی ندارد.

***تهیه شده در واحد بانکداری اسلامی بانک مهر اقتصاد**

خبر

به منظور زیباسازی شهر در ایام نوروز صورت می‌پذیرد؛

گسترش فضای سبز به جای آذین بندی

معاون خدمات شهری شهرداری مشهد در جلسه با شهردار و معاونان منطقه ۵ گفت: با توجه به اینکه امسال ایام نوروز مصادف با شهادت حضرت زهرا (س) است باید برای گسترش فضای سبز به جای آذین بندی اهمیت ویژه‌ای قائل شویم.

خلیل ا... کاظمی ضمن تقدیر از تلاش این منطقه برای گسترش فضای سبز و خدمات گسترده به شهروندان و احساس رضایت از نبود مشکلات مرسوم در زمینه خدمات شهری و پیشرفت کارها در منطقه ۵ طبق روال و برنامه، گسترش فضای سبز را اولویت اول خدمات شهری در این منطقه دانست.

وی افزود: با توجه به اینکه اکنون فصل درختکاری است، فرصت مناسبی است که این منطقه بتواند گسترش فضای سبز خود را با شدت پیگیری کند.

کاظمی افزود: نوروز ۱۳۹۳ با ایام دهه فاطمیه مصادف شده است و امکان آذین بندی شهر طبق روال قبل وجود ندارد و باید فعالیت‌های مربوط به عید را گسترده‌تر نسبت به سال ۹۲ در حوزه فضای سبز و خدمات شهر سوق داد تا همپوشانی صورت گیرد.وی ادامه داد: با توجه به اینکه شهرداری منطقه ۵ از معدود مناطقی است که هنوز بازار میوه و تره بار و ارزاق عمومی ندارد، باید هر چه سریع‌تر نسبت به تملک زمین و شروع عملیات اجرایی ساخت یک بازار ارزاق در این منطقه اقدام شود.کاظمی افزود: با توجه به اینکه این منطقه دارای زمین‌های فراوان است فرصت مناسبی است تا بتوان از این زمین‌ها برای فعالیت هایی همچون ایجاد مجتمع های صنفی برای ساماندهی مشاغل مزاحم و آلاینده سطح شهر اقدام نمود.در ادامه جلسه سید حسن حسینی شهردار منطقه ۵ نیز با اشاره به فعالیت‌های گسترده این شهرداری در حوزه خدمات شهر گفت: تلاش این شهرداری این بوده است که سرانه فضای سبز را گسترش دهد و در طی ۳ سال گذشته در این منطقه سرانه فضای سبز از ۲ متر مربع به ازای هر نفر به ٤ متر مربع افزایش یافته است.وی ادامه داد: یکی از مشکلات پیش رو برای گسترش فضای سبز و افزایش سرانه سبز در این منطقه موضوع تملک اراضی جهت توسعه است که روند کند و پرهزینه‌ای دارد.حسینی با اشاره به زائرپذیر بودن این منطقه و مجاورت آن با حرم مطهر رضوی اظهار کرد: با توجه به اینکه زائران در طول سال در این منطقه حضور دارند ما ملزم به استفاده از دو شیفت کاری برای نیروهای خدماتی شده‌ایم.

در ادامه مدیر عامل سازمان میادین میوه و تره بار و ساماندهی مشاغل شهری گفت: یکی از برنامه‌های این سازمان در این منطقه احداث و راه اندازی بازار میوه و تره بار و ارزاق عمومی است که پس از واگذاری زمین توسط این منطقه عملیات اجرایی آن آغاز خواهد شد.

قربانی در رابطه با انتقال جمعه بازار مهرآباد گفت: با توجه به مشکلاتی که جمعه بازار مهرآباد برای اهالی ایجاد کرده بود در حال شناسایی و تملک زمین هستیم تا عملیات انتقال این جمعه بازار آغاز گردد. لازم به ذکر است در ادامه جلسه زمینی به وسعت ۵۵ هکتار در جاده میامی توسط منطقه ۵ به سازمان میادین جهت تملک معرفی شد.

بررسی مهمترین مشکلات پایتخت معنوی ایران در گفتگو با رییس مرکز پژوهش‌های شورای شهر مشهد:

نابرابری‌های فضایی، اجتماعی و اقتصادی

شورای شهر به دنبال افزایش درآمدهای پایدار در مدیریت شهری است

دکتر براتعلی خاکپور رییس مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد است. دانش آموخته رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری، عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی و دبیر کانون دانشگاهیان ایران اسلامی استان خراسان رضوی است. خاکپور که عضو جبهه پیروان خط امام و رهبری است هم اکنون علاوه بر عضویت در کمیسیون عمران، در کمیسیون‌های ویژه حاشیه شهر و مناطق کم برخوردار و تلفیق نیز عضویت دارد. در گفتگویی که با وی داشتیم به مسائلی از چگونگی شکل گیری و وظایف مرکز پژوهش‌ها گرفته تا مهمترین مشکلات پیش روی شهر مشهد پرداختیم که مشروح این گفتگو از نظرتان خواهد گذشت.

خوشبختانه شما یک چهره دانشگاهی هستید و ما حضور شما را در مرکز پژوهش‌های شهر را به فال نیک می‌گیریم. برای افزایش تعامل با دانشگاه‌ها در زمینه مدیریت شهری چه سازوکاری را در نظر دارید؟

یکی از انگیزه‌های من برای ورود به بحث شورا، برقراری تعامل بین دانشگاه و یا برقراری ارتباط علمی و اجرایی بین مراکز دانشگاه با مراکز شهرداری بود. یعنی ما می‌توانیم هم از ظرفیت و مبانی علمی و نظری دانشگاه‌ها در حوزه های مدیریت شهری استفاده کنیم و هم از تجربه عملی مدیریت شهری در آموزش دانشجویان و در مطالعات دانشگاهی استفاده کنیم. به همین دلیل خودم بیشتر مایل بودم که بتوانم در این قسمت به عنوان رییس مرکز پژوهش‌ها فعالیت کنم که خوشبختانه همکاران و دوستان بنده در هیئت امنا من را به‌عنوان رئیس مرکز انتخاب کردند. امیدوارم با یک نقش حدواسط هم دانشگاهی و هم مدیریت شهری بتوانیم بین دانشگاه و مدیریت شهری تعامل و ارتباط برقرار کنیم و از ظرفیت و توانمندی هر دو، در راستای خدمت‌گزاری بیشتر در مشهد مقدس که پایتخت معنوی ایران اسلامی است و قرار است در سال ۲۰۱۷ هم پایتخت فرهنگی جهان اسلام باشد، استفاده کنیم. از فرصت استفاده می‌کنم و به استحضارتان می‌رسانم که ما پیگیری لازم را انجام دادیم تا از طریق هماهنگی با استانداری، شهرداری، دانشگاه و خود مرکز پژوهش‌ها بتوانیم کارگروهی را ایجاد کنیم تا برای سال ۲۰۱۷، اقدامات لازم و موثر در جهت حفظ و ارتقاء جایگاه مشهد به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام را انجام دهد.

مرکز پژوهش های شورای شهر، چه نقشی در روند تصمیم گیری های شورا بازی می کند؟

خدا را شکر شورای فعلی شهر مشهد توجه ویژه و انتظارات بالایی از مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی دارد. براساس صحبت‌هایی که تا کنون در شورای شهر صورت گرفته، قرار است هر طرح یا لایحه‌هایی که به شورای شهر می‌آید علاوه بر اینکه به کمیسیون‌های تخصصی و فرعی ارسال می‌شود، به مرکز پژوهش‌های شورای شهر نیز می آید تا از منظر کارشناسی و علمی بررسی شود و بعد به جلسه علنی شورای شهر برود تا این تصمیم‌سازی‌ها در تصمیم‌گیری‌های آنها موثر و مفید باشد. در این زمینه، بودجه مرکز پژوهش‌های شورای شهر را تقریبا نزدیک ۱/۵ میلیارد تومان برآورد کردیم و بر همین اساس با در نظر گرفتن کمیسیون‌های اصلی که در شورای شهر وجود دارد، کارگروه‌های تخصصی یا گروه‌های تخصصی تعریف کردیم. یعنی به تناسب هر یک از کمیسیون‌ها، یک گروه تخصصی در نظر گرفتیم که این گروه تخصصی شامل اساتید دانشگاه‌ها در زمینه مرتبط با آن کمیسیون‌ها و کارشناسان ارشد سازمان اجرایی خواهد بود. سعی کردیم در این گروه‌های تخصصی هم از جایگاه علمی و هم از حوزه اجرا و کارشناسی استفاده کنیم. هیئت امنای مرکز پژوهش‌های شورای شهر که اخیرا انتخاب شده و بنده به عنوان رئیس این مرکز انتخاب شدم، باید بودجه مرکز پژوهش‌ها را تصویب و اعضای شورای پژوهشی را که رئیس مرکز پیشنهاد داده است، تایید کند که خدا را شکر این اتفاق افتاده است و به دنبال آن رئیس مرکز با همکاری شورای شهر کمیته‌های تخصصی مرکز پژوهش‌ها را تشکیل خواهند داد که بر آن اساس می‌توانیم یک نظر کارشناسی و علمی ارائه کنیم.

وظایفی که تا اینجا فرمودید، پیش از این توسط چه نهادی انجام می‌شد، چون قبلا اسم مرکز پژوهش‌های شورا را کمتر شنیده بودیم؟

تقریبا این دو مرکز شبیه به هم هستند. در حال حاضر ما می‌خواهیم از مرکز پژوهش‌های مجلس بازدید داشته باشیم و یکی از دوستان را مامور کردیم که چارت آنجا را بگیرد. لذا عرض کردم مرکز پژوهش‌ها باید مطالعاتش در زمینه تصمیم‌گیری‌ها باشد. شورا می‌خواهد برای مسائل کلان شهر مشهد تصمیم‌گیری کند. برای مثال وقتی ما می‌خواهیم در زمینه درآمدهای شهرداری یا افزایش درآمدهای پایدار شهرداری تصمیم‌گیری کنیم، در این موارد باید مرکز پژوهش‌ها مطالعات مربوطه را انجام دهد. اما ممکن است شهرداری بخواهد طرح‌ها و پروژه‌هایی را اجرا کند که مطالعات مربوط به این قضیه باید در خود مرکز مطالعات که هنوز شکل نگرفته است، انجام شود و ما در این بخش ورود پیدا نمی‌کنیم. البته فعلا معاونت برنامه ریزی و توسعه این مطالعات را انجام می‌دهد. در واقع ما می‌خواهیم تداخل وظیفه نداشته باشیم. ضمن اینکه در شورای پژوهشی مرکز پژوهش‌ها، معاونت برنامه‌ریزی به عنوان یک عضو ثابت دارای جایگاه حقوقی است که همین مسئله می‌تواند در آن طرف هم اتفاق بیفتد. یعنی وقتی مرکز مطالعات شهر مشهد تشکیل شد، فرضا رئیس مرکز پژوهش‌ها هم به عضویت شورای آنجا در بیاید، تا هم از ظرفیت و توانمندی یکدیگر استفاده کنند و هم از تداخل وظیفه جلوگیری شود. به طور خلاصه یعنی این مطالعات در دو حوزه و با دو جایگاه مختلف صورت بگیرد که انشاءا... خروجی و برآیندش برای شورای شهر و شهرداری مفید خواهد بود.

به نظر شما امکان موازی کاری بین فعالیت های این مرکز و سایر نهادهایی که در شهرداری به فعالیت پژوهشی می پردازند وجود ندارد؟

ببینید الان سازمان‌های مختلف طرح‌های مطالعاتی را انجام می‌دهند و ممکن است موازی کاری‌هایی هم صورت بگیرد، لذا ما این پیشنهاد را مطرح کردیم که حتی جامع‌تر از آنچه دوستان پیشنهاد دادند در آینده نزدیک یک مرکز مطالعات ایجاد کنیم تا این مطالعات در خود شهرداری متمرکز شود. هر جایی نمی‌تواند متولی مطالعات باشد و این وظیفه باید در یک‌جا متمرکز شود تا نیازهای مجموعه معاونت و سازمان‌های شهرداری را تامین کند. وقتی این مرکز شکل بگیرد، رئیس مرکز پژوهش‌های شورا باید عضو ثابت آنجا باشد، همچنان که معاونت برنامه‌ریزی عضو ثابت شورای پژوهشی است. در یک هفته‌ای که از آغاز کار ما می‌گذرد، خدا را شکر از همه بخش‌ها و حوزه‌ها استقبال خوبی صورت گرفته است و شهرداری از این رویکرد استقبال کرده است. به گونه‌ای که قرار بود بحث CDS شهر مشهد را آنها تهیه کنند، اما وقتی ما اعلام آمادگی کردیم، قرار شد این کار با مشارکت ما و در خود مرکز پژوهش و توسعه معاونت برنامه ریزی انجام شود.

در مرکز مطالعات شهرداری مطالعات کاربردی و در مرکز پژوهش‌های شورای شهر مطالعات و پژوهش‌هایی که در زمینه سیاست‌گذاری لازم است انجام می‌شود، چون وظیفه شورای شهر سیاست گذاری است. به نظر من با این سازوکاری که در نظر گرفتیم، مرکز پژوهش‌ها می‌تواند جایگاه واقعی خودش در زمینه تامین مواد و اطلاعات لازم برای تصمیم‌گیری‌های شورای شهر را فراهم کند.

با توجه به اهمیت این مطالعات در تصمیم گیری‌های شورای شهر، قبلا چه نهادی این مطالعات و سیاست گذاری ها را انجام می‌داده است؟

چند سالی است که مرکز پژوهش‌ها در حال فعالیت است، اما در گذشته این رویکردی که الان شورای شهر و مدیریت مرکز پژوهش‌ها در پیش گرفته است، وجود نداشت. در گذشته هر سال با چند مجری مطالعاتی قرارداد می‌بستند تا مطالعاتی را تا سقف ۱۵ میلیون برای هر طرح و در راستای تقاضایی که مرکز پژوهش‌ها داشته، انجام بدهند اما این رویکردی که الان خدمت شما عرض می‌کنم، اگر هم وجود داشت از شدت بالایی برخوردار نبود. مثلا ممکن بود اگر ایده‌ای در شورای شهر مطرح می‌شد از نظر مرکز پژوهش‌ها نیز استفاده کنند. یقینا با این سطح توقعات و انتظاراتی که امروزه وجود دارد، باید بتوانیم از ظرفیت مراکز دانشگاهی و پژوهشی خارج از مجموعه شهرداری و شورا شهر نیز نهایت استفاده را ببریم، لذا من از این فرصت استفاده می‌کنم و از همه مراکز علمی، دانشگاهی و مراکز پژوهشی دعوت می‌کنم تا در خدمت‌شان باشیم و خودم هماهنگی لازم را با مراکز مختلف پژوهشی و دانشگاه‌ها انجام خواهم داد تا در مسائل پژوهشی و تحقیقاتی تعامل خوبی را با یکدیگر داشته باشیم و از این طریق بتوانیم هم‌افزایی لازم را ایجاد کنیم.

مهمترین مشکلات مشهد در حال حاضر را چه مسائلی می دانید؟

اگر بخواهم در یک جمله کوتاه صحبت کنم، باید بگویم مشهد به‌عنوان پایتخت معنوی ایران اسلامی و پایتخت فرهنگی جهان اسلام به شدت از نابرابری‌های فضایی، کالبدی، اجتماعی و اقتصادی رنج می‌برد. مشهد به عنوان شهری که قطعه‌ای از بهشت نام گرفته است، باید از نظر اجتماعی، اقتصادی و کالبدی ابعاد متناسبی داشته باشد و بتواند نقش خود را به‌عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام ایفا کند. باید طوری باشد که از هر زاویه‌ای به این شهر نگاه کردید، احساس کنید با یک شهر مذهبی و فرهنگی مواجه هستید. شورای شهر هم به جد در این زمینه کار می‌کند و لازم است به استحضار برسانم که به منظور بستن برنامه میان‌مدت ٤ ساله، در کنار کمیسیون‌های اصلی ٦گانه که قبلا نیز وجود داشت، یک کمیسیون جدید با عنوان کمیسیون تلفیق شکل گرفته است که اعضای آن از کمیسیون‌ها اصلی شورای شهر تشکیل می‌شوند. در اینجا برای تدوین برنامه میان‌مدت مقرر شد که هر یک از کمیسیون‌های شورای شهر سیاست‌های خودشان را پیشنهاد بدهند و به این منظور کمیسیون‌های ٦گانه شورای شهر جلسات متعددی را تشکیل دادند و با در نظر گرفتن اسناد بالا دستی، سیاست‌های خودشان را با رویکردهای شورا و کمیسیون پیشنهاد دادند. این سیاست‌ها در کمیسیون تلفیق مطرح شد و در نهایت به‌عنوان سیاست‌های پیشنهادی شورای شهر برای تعیین برنامه میان مدت شهر به معاونت برنامه شهرداری و توسعه ابلاغ شد.

البته باب این بحث بسته نشده است و می‌تواند در معرض دید نخبگان و جامعه علمی نیز قرار بگیرد و ما هم در مرکز پژوهش‌های شورای شهر سعی می‌کنیم قبل از نهایی شدن برنامه میان مدت، جلساتی با گروه‌های پژوهشی که مد نظرمان هستند، برگزار کنیم و اگر جامعه نخبگان و دانشگاهی ما هم نقطه نظرات خاصی داشته باشند در برنامه میان مدت استفاد خواهیم کرد.

جدای از شکاف اقتصادی بین مناطق بالا و پایین شهر که روز به روز بیشتر می‌شود، یکی دیگر از مشکلات مشهد بحث حاشیه نشینی است. مشکلات فیزیکی و کالبدی شهر باعث تشدید حاشیه نشینی در مشهد شده است. به منظور سامان‌دهی مناطق حاشیه‌ای و کم برخوردار مشهد در شورای شهر کمیسیون ویژه‌ای با عنوان کمیسیون ویژه حاشیه شهر و مناطق کم برخوردار شکل دادیم و نشستی با مدیران شهری مناطق کم برخوردار و حاشیه‌ای داشتیم تا بتوانیم مشکلات این محدوده‌ها را مورد بررسی قرار دهیم. مشکل اصلی این مناطق بحث قولنامه‌ای بودن زمین‌هاست و ما باید رویکردی را در پیش بگیریم که بتوانیم افراد را به سمت سنددارکردن زمین‌هایشان تشویق کنیم و تهسیلاتی را فراهم کنیم که امکان سنددار شدن و به ضابطه درآمدن اراضی حاشیه‌ای را آسان کند. ما باید هم وضع موجود مناطق حاشیه‌ای را ساماندهی کنیم و هم بتوانیم از گسترش حاشیه شهر جلوگیری کنیم. در بحث اقتصادی باید از ظرفیت سرمایه گذاران در توسعه کلان شهر مشهد استفاده کنیم و این امر می‌تواند با مشارکت جدی کمیسیون مشارکت‌های اقتصادی و معاونت اقتصادی شهرداری با سرمایه‌گذاران بخش خصوصی اتفاق بیفتد.

با توجه به اینکه برآورد می‌شود مشهد در آینده ٤۰ میلیون زائر داشه باشد، زمینه‌سازی برای سرمایه گذاری در حوزه گردشگری باید از جمله محورهای مورد توجه شهرداری و شورای شهر باشد تا بتوانیم خدمات متناسب با شان و شئونات زائران امام رضا را که عموما از طبقات متوسط هستند، ارائه کنیم. از طرفی سیاست‌گذاری‌ها باید به گونه‌ای باشد که بخشی از درآمد حاصل از حضور زائران به اقتصاد مشهد تزریق شود تا برای ارائه خدمات بهتر در نظر گرفته شود.

تصویب نشدن طرح جامع شهر از دیگر مشکلات شهر مشهد است، علی‌رغم اینکه نزدیک ۳ سال از پایان طرح جامع مشهد می‌گذرد ولی هنوز در شورای برنامه ریزی استان به تصویب نرسیده است و دلیل عدم تصویب آن هم تداخل محدوده قانونی و حریم مشهد با محدوده تقسیمات اداری-سیاسی طرقبه و شاندیز است. یعنی در شرایط کنونی حدود ٤۰۰۰ هکتار از محدوده قانونی و ٤۲۰۰ هکتار از حریم شهر مشهد در داخل تقسیمات اداری سیاسی شهرستان‌های طرقبه و شاندیز قرار دارد، در صورتی که حریم شهر باید منطبق بر مرزهای شهرستان باشد و متولی تعیین حریم شهر هم طرح جامع شهری است. اما چون شهرستان طرقبه و شاندیز جمعیت کافی برای مستقل شدن را نداشتند مرز مشهد را طوری تعریف کردند که به شکل‌گیری یک شهرستان کمک کرده باشند. اما این مسئله اکنون مانعی برای تصویب طرح جامع شده است که باید پیگیری شود تا در وزارت کشور مرزهای طرقبه، شاندیز و مشهد اصلاح شود، یعنی مرز طرقبه و شاندیز باید منطبق بر محدوده و حریم شهر مشهد باشد نه بیشتر از آن.

نمایندگان مشهد باید این موضوع را پیگیری کنند و نماینده طرقبه و شاندیز هم باید همکاری لازم را داشته باشد. همه باید بدانند این شهر شهر امام رضا(ع) است و قرار است در مقیاس ملی و بین المللی نقش ایفا کند. بنابراین باید با یک نگاه فراملی از این منیت‌ها و نگرش‌های محلی و... پرهیز شود تا بتوانیم مشکلات این شهر را حل کنیم و وقتی طرح جامع تصویب شد، به دنبال تصویب طرح‌های تفصیلی باشیم.

به نظر شما راهکار تزریق منابع مالی برای توسعه و حل مشکلات مشهد چیست؟

الان زائران بسیاری وارد مشهد می‌شوند و مبالغی را هزینه می‌کنند که به کل اقتصاد شهر تزریق می‌شود، ولی سهم ناچیزی از این درآمدها نصیب مدیریت شهری می‌شود و ما باید طوری سیاست‌گذاری کنیم که لااقل بخشی از درآمدهای مدیریت شهری از طریق زائران محقق شود تا بتوانیم خدمت‌رسانی بهتری داشته باشیم. الان ما بیشتر درآمدهای شهر را از طریق شهروندان تامین می‌کنیم اما هم برای شهروندان و هم برای زائران هزینه می‌کنیم. اگر قراراست مشهد به عنوان پایتخت معنوی و فرهنگی جهان اسلام باشد، یقینا باید از منابع ملی هم برای خدمات رسانی به بهتر استفاده کنیم. متاسفانه تا کنون این سهم در نگاه کلان اقتصادی نادیده گرفته شده است، مگر سالانه میلیون‌ها زائر و مسافر از سایر نقاط ایران به مشهد نمی‌آیند؟! پس لازم است نمایندگان محترم مجلس با همکاری مدیریت عالی استان این موضوع را پیگیری کنند تا از منابع ملی هم برای مدیریت مشهد استفاده کنیم و این نگاهی است که شورای شهر به دنبال آن است.

زمانی که درآمدهای نفتی دولت خوب بود، بودجه های ملی به مشهد تعلق پیدا نمی کرد،حالا که درآمدهای دولت نسبت به گذشته کمتر شده است، اگر بخواهیم واقع بینانه نگاه کنیم نمی‌شود از دولت انتظار زیادی داشت، آیا شورای شهر به تامین نیازهای مالی شهری از راه‌های دیگر و از طریق ظرفیت‌های بالقوه مشهد فکر کرده است؟

شهروندان در همه شهرها باید بدانند که شهر و مدیریت شهری منابع درونی‌اش را از جیب مردم شهر تامین می‌کند و بودجه‌ای که دولت اختصاص می‌دهد در قسمت‌های عمومی‌تر مانند حمل و نقل هزینه می‌شود، اما متاسفانه پارسال دولت سهم خودش در رابطه با پروژه قطار شهری را پرداخت نکرد. بنابراین جا دارد که مردم و شهروندان عزیز بدانند که هزینه‌های مدیریت شهر از محل درآمدهای خود شهر و شهروندان تامین می‌شود. در دولت احمدی نژاد ما درآمدهای خوبی داشتیم و باید به مشهد توجه بیشتری می‌کردیم اما متاسفانه غفلت کردیم. در آن دوره باید زیرساخت‌های حمل و نقل تقویت می‌شد که این اتفاق نیفتاد. با توجه به اینکه دولت جدید با محدودیت منابع مالی مواجه است، باید به سمت درآمدهای پایدار پیش برویم. بخش قابل توجهی از درآمدهای شهری ناپایدار و وابسته به تخلفات است و همه می‌دانیم که تامین هزینه‌های مدیریت شهری از طریق تخلفات کار درستی نیست. مدیریت شهری باید بانی توسعه شهر براساس قوانین و ضوابط مصوب باشد ولی الان اینگونه نیست. اگر ساخت و ساز خلاف ضابطه نداشته باشیم، درآمدهای شهرداری به شدت افت می‌کند، بنابراین شورا به دنبال افزایش درآمدهای پایدار در مدیریت شهری است. شهرداری به عنوان یک سازمان خدمات‌رسان باید بتواند بخشی از درآمدهای خودش را از طریق مشارکت‌های کلان اقتصادی تامین کند تا فشار کمتری به شهروندان وارد شود. از طرف دیگر شهروندان باید در مقابل خدماتی که دریافت می‌کنند عوارض پرداخت کنند. باید فرهنگ سازی کنیم تا شهروندان بدانند عوارضی که پرداخت می‌کنند توسط نمایندگان‌شان در شهرداری و در جهت بهبود امورات شهر هزینه می‌شود و این عوارض سهم بسیار کمی در مدیریت شهری دارد. امید است با رویکردهای خوبی که شورای شهر دارد، بتوانیم بنیه درآمدهای شهری از مشارکت‌های کلان اقتصادی را افزایش دهیم. همچنین الان بخشی از صنف‌هایی که در سطح شهر فعالیت می‌کنند هیچ عوارضی نمی‌پردازند و فقط از مدیریت شهری خدمات می‌گیرند که باید این مشکل برطرف شود. تمام فعالیت‌های تولیدی، توزیعی و خدماتی که در درون شهر درآمد کسب می‌کنند باید در قبال آن خدماتی که از طرف مدیریت شهر دریافت می‌کنند، عوارضی پرداخت کنند واین کار به افزایش منابع پایدار شهرداری کمک می‌کند.

بهتر نیست به جای دریافت عوارض از فعالیت های تولیدی از فعالیت‌های واسطه‌ای که هیچ ارزش افزوده‌ای برای کشور ایجاد نمی کند عوارض بیشتری دریافت شود؟

چرا، باید همینطور باشد و هرکس بامش بیش برفش بیشتر باشد. الان کسانی هستند که اصلا عوارضی پرداخت نمی‌کنند. شاید شهرداری از ساخت و سازهای خلاف خوشحال شود، اما باید به سمت کمتر شدن این تخلفات پیش برویم. برخی مواقع طرح‌هایی تصویب می‌شود که واقعیت زندگی همه اقشار را به درستی نمی‌بیند، یعنی طرح شرایطی را در نظر گرفته که گروه‌های شهری و جمعیتی نقاط مختلف شهر شرایط و توانایی تحقق معیارهای آن طرح را ندارند. به عنوان مثال حداقل ضابطه ۱۰۰ متر تعیین شده است، ولی می‌بینید برخی افراد توان مالی این متراژ را ندارند و ۷۰ متری می‌سازند و از دولت هم خدمات می‌خواهند، در حالی که خدمات دهی به این افراد با ضابطه جور در نمی‌آید، لذا باید در این زمینه پیگیری‌هایی صورت گیرد.

بیش از ۳ ماه از انتخاب آقای مرتضوی به عنوان شهردار مشهد می گذرد،به عنوان سوال آخر عملکرد آقای مرتضوی در این مدت را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در این مدت کوتاه نمی‌شود ارزیابی دقیقی از عملکرد ایشان ارائه داد ولی آنچه که در این مدت کوتاه مدیریتی خودشان انجام داده‌اند، موفقیت آمیز بوده است. به خاطر سابقه بسیار خوبی که ایشان در حوزه کارهای اجرایی از جمله بخشداری، فرمانداری، استانداری و معاونت سیاسی کشور داشته‌اند، خدا را شکر اشراف خوبی به مسائل کلان شهری دارند و در حوزه تخصصی هم از نظرات کارشناسان استفاده می‌کنند. مسائل کلان از جمله بحث پروژه قطار شهری، تعیین انعقاد قرارداد برای ساخت واگن خط ۲ قطارشهری مشهد و مترو و بحث فروش اوراق مشارکت برای خط ۳ ،کارهای کلانی است که ایشان پیگیری کردند و فعالیت های خوبی که تاکنون داشته اند، نشان دهنده عملکرد خوب ایشان است. امیدواریم با همکاری و همدلی خوبی که بین ایشان و مجموعه شورای شهر وجود دارد، بتوانند در مسائل کلان شهر مذهبی مشهد موفق و موید باشند.

خاکپور:بخش قابل توجهی از درآمدهای شهری ناپایدار و وابسته به تخلفات است. عکس:طاها جاودانی/دنیای اقتصاد

اگر قراراست مشهد پایتخت معنوی و فرهنگی جهان اسلام باشد، یقینا باید از منابع ملی هم برای خدمات رسانی به این شهر بهتر استفاده کنیم. لازم است نمایندگان محترم مجلس با همکاری مدیریت عالی استان این موضوع را پیگیری کند تا منابع ملی به مدیریت این شهر اختصاص داده شود.

در مرکز مطالعات شهرداری مطالعات کاربردی و در مرکز پژوهش‌های شورای شهر مطالعات و پژوهش‌هایی که در زمینه سیاست‌گذاری لازم است انجام می‌شود، چون وظیفه شورای شهر سیاست گذاری است.

چون شهرستان‌های طرقبه و شاندیز جمعیت کافی برای مستقل شدن را نداشتند مرز مشهد را طوری تعریف کردند که به شکل‌گیری یک شهرستان کمک کرده باشند. اما این مسئله اکنون به مانعی برای تصویب طرح جامع مشهد تبدیل شده است.

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران

DONYA-E-EQTESAD NEWSPAPER

■ روزنامه اقتصادی صبح ایران
■ صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
■ مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
■ مدیر هنری:سید علی طاهری
■ نشانی:خیابان مطهری، حد فاصل خیابان های سنایی و میرزای شیرازی، پلاک ۳۷۰
■ کد پستی: ۱۵۸۶۶-۹۷۵۱۱

■ به کوشش سرپرستی خراسان رضوی
■ نشانی:مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره ۱۳
■ تلفن:۷۶ ۴۲ ۷۶۲ -۳۰ ۷۶ ۷۲۳ -۰۵۱۱
■ تلفکس تحریریه:۱۶ ۷۵ ۷۲۳ -۰۵۱۱
■ آگهی ها: ۹۳ ۲۷ ۵۰۹ ۰۹۱۵
■ نشانی الکترونیک: mashhad@den.ir

■ www.DONYA-E-EQTESAD.com ■ Mashhad@ donya-e-eqtesad.com ■

نگاهی به مشکلات بیمه روستاییان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره):

بیمه روستاییان؛ خدمت یا زحمت؟

■ نرگس آشنا

این روزها هزینه درمان جزء دغدغه‌های اصلی مردم شده است، سهم ٤٠ درصدی درمان در سبد خانوار ایرانی باعث می‌شود گاه تنها با یک‌بار پرداخت هزینه‌های ناشی از داشتن یک بیمار خاص و صعب العلاج، خانواده‌ها به زیر خط فقر سقوط کنند و فرد یا خانواده بخشی از هزینه‌های غیرخوراکی خود را صرف درمان و سلامت کند که در اقتصاد درمان، شاخص کاتاستروفی یا هزینه‌های تحمل ناپذیر درمان نامیده می‌شود. این شاخص در ابتدای برنامه چهارم توسعه دو درصد جامعه را درگیر و فقیر می‌کرد و قرار بود تا پایان این برنامه به زیر یک درصد برسد، اما بر خلاف تکلیف برنامه چهارم، تعداد افراد متحمل این مشکل افزایش یافته است.

قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور در سال ۱۳۷۳ با استناد به مواد ۷ و ١٤ قانون یاد شده، کمیته امداد امام خمینی (ره) را به عنوان متولی بیمه درمان نیازمندان تعیین کرد، اما در سال ۱۳۸٤ مددجویان روستایی به اجبار از زیر چتر حمایتی کمیته امداد خارج شدند و زیر پوشش بیمه روستاییان و عشایر قرار گرفتند.

■ بیمه روستایی نیاز مددجویان کمیته امداد را رفع نمی‌کند ■

با توجه به آسیب پذیر بودن اقشار مددجوی روستایی در شهرستان‌ها، با مدیر کل کمیته امداد امام خمینی خراسان رضوی درباره محروم‌ترین مددجویان این مرکز که در روستاها زندگی می‌کنند، گفتگو می‌کنیم که وی درباره اقشار زیر پوشش این بیمه می‌گوید: هم اکنون فقط پرداخت هزینه درمان مددجویان شهری میسر است و مددجویان روستایی از این خدمت حمایتی محروم هستند. پوشش بیمه کامل کمیته امداد، با توجه به وضعیت مددجویان زیر پوشش خود، تمام هزینه‌های مربوط به درمان، ایاب و ذهاب، اسکان، دارو و تمام هزینه‌های جانبی دیگر بیماران را پرداخت می‌کند. اما متاسفانه امروز تنها می‌توانیم کمک هزینه محدودی را به روستاییان بپردازیم و این مسئله فشار مضاعفی را بر این خانواده‌های کم بضاعت که گاه هزینه رفت و آمد را هم ندارند، تحمیل کرده است. اگر چه مددجویان ما در روستاها از بیمه روستایی استفاده می‌کنند، ولی این افراد به خدمات و حمایت‌های کمیته امداد نیاز دارند و بیمه روستایی نیاز مددجویان ما را رفع نمی‌کند.

مشکل اصلی وقتی شروع می‌شود که مددجویان روستایی کمیته امداد خود خواستار بازگشت به شرایط بیمه سابق هستند. این مشکل به شکل ویژه‌ای در میان زنان و مردان کهنسال که معمولا به درمان‌های تخصصی و طولانی مدت نیاز دارند، بیشتر دیده می‌شود. زیرا مراجعات مکرر، بی نتیجه و هزینه‌بر فشار زیادی را بر آنان وارد می‌کند. آنها اظهار می‌کنند در گذشته بیمه درمانی‌شان اعتبار بیشتری داشت، اما اکنون متاسفانه دفترچه بیمه روستایی در بسیاری از مراکز و مطب‌ها قابل قبول نیست. بیمار حتی با نامه پزشک متخصص و بدون نامه پزشک روستا مشمول دریافت خدمات بیمه نخواهد شد که متاسفانه بارها اتفاق افتاده که پزشکان روستا در مراکز حضور نداشتند و غیبت آنها باعث بروز مشکلاتی شده است.

از حدود چهار میلیون مددجوی روستایی و شهری تحت پوشش کمیته امداد، هم اکنون تنها یک میلیون بیمه شده شهری تحت پوشش این بیمه هستند.

علی اصغر حاجی نقی: هم اکنون فقط پرداخت هزینه درمان مددجویان شهری میسر است و مددجویان روستایی از این خدمت حمایتی محروم هستند. پوشش بیمه کامل کمیته امداد، با توجه به وضعیت مددجویان زیر پوشش خود، تمام هزینه‌های مربوط به درمان، ایاب و ذهاب، اسکان، دارو و تمام هزینه‌های جانبی دیگر بیماران را پرداخت می‌کند. اما متاسفانه امروز تنها می‌توانیم کمک هزینه محدودی را به روستاییان بپردازیم.

همچنین پیش از قطع پوشش بیمه خدمات درمانی روستاییان و عشایری تحت پوشش کمیته امداد، فرانشیز خدمات درمانی این افراد به صورت پلکانی به آن‌ها پرداخت می‌شد و درصد کمی از مبالغ توسط بیمه‌شدگان روستایی و عشایری هزینه می‌شد(در روش پلکانی هر چه میزان فرانشیز پرداختی توسط مددجو بیشتر باشد، کمیته امداد نیز کمک درمانی بیشتری به مددجو ارائه می‌کند)، اما هم اکنون در سازمان بیمه خدمات ایران اینگونه نیست و بیمه‌شده باید میزان فرانشیز خود را که ۳۰ درصد است پرداخت کند، در حالی که همگی می‌دانیم فرانشیز پرداختی توسط بیمار در کشور هم اکنون حدود ۷۰ درصد است.

در این میان باید افزود از حدود چهار میلیون مددجوی روستایی و شهری تحت پوشش کمیته امداد، هم اکنون تنها یک میلیون بیمه شده شهری تحت پوشش این بیمه هستند و نگرانی اصلی در این زمینه مربوط به آینده مددجویان روستایی است که از زیر پوشش این بیمه خارج شده‌اند. چرا که باید به این افراد با نگاه ویژه‌ای رسیدگی شود و کمیته امداد روش مددکاری روستایی با سیستم ارجاع، کار خدمت رسانی را انجام می‌دهد و به این علت که پزشک مستقر ندارد، بیمار روستایی باید با هزینه شخصی بارها برای تایید پزشک روستا رفت و آمد کند. اما قرارداد پزشک خانواده کمیته امداد گسترده‌تر و دسترسی به آن بسیار آسان‌تر است.

اثر بخشی نامناسب بیمه‌های کشور و وجود تاثیر مخرب بیمه‌های بی اثر و کم اثر در طولانی مدت بر وضعیت سلامت جامعه تاثیر منفی خواهد داشت. کمیته امداد امام خمینی (ره) با ایجاد بیمه کامل برای مددجویان خود علاوه بر تامین صددرصدی هزینه‌های درمان سرپایی و بستری، تمام هزینه‌های متفرقه از جمله هزینه‌های رفت و آمد و داروهای خاص را نیز به مددجویان خود می‌پردازد. با توجه به توان مالی بسیار محدود مددجویان کمیته امداد، همان سهم چند درصدی فرانشیز در درمان‌های بستری و یا پدیده شوم «زیر میزی» می‌تواند خانواده را از نظر اقتصادی کاملا فلج کند.

در بررسی موردی شهر قوچان ٦٠ درصد افراد تحت پوشش کمیته امداد در روستاها هستند و یکی از معضلات روستاها هم چرخه معیوب اقتصادی آنان است. هم اکنون ۱۰هزار نفر از جمعیت ۱۳هـزار نفری مددجویان قوچانی، روستایی هستند که از خدمات سابق بیمه درمانی کمیته امداد محروم شده‌اند. در همین زمینه حسن دهقانی مدیر کمیته امداد امام خمینی قوچان در گفتگو با خبرنگار دنیای اقتصاد، با اشاره به مراجعات مکرر و مشکلات بسیار مددجویان روستایی برای تامین هزینه‌های درمان می‌گوید: اگر برای این مشکل چاره اندیشی نشود، شاهد افزایش تعداد نیازمندان جامعه خواهیم بود. در خلال این گفتگو یک زن روستایی که دچار بیماری قلبی است و همراه با شوهر کهنسالش برای دریافت کمک هزینه درمان مراجعه کرده است می‌گوید: به خاطر اینکه کسی جواب هزینه‌های دارو و دکتر همسرم را نمی‌دهد، او مدت‌هاست که در خانه افتاده است و مجبور شده‌ایم درمان را قطع کنیم. وی می‌افزاید: اگر کمیته امداد همین کمک هزینه‌های ناچیز درمان را پرداخت نکند، حتی پول خرید داروهایمان را هم نداریم. در همین زمینه شوشتری نماینده قوچان در پاسخ به این سوال که برای رفع مشکل مددجویان روستایی فاقد بیمه کمیته امداد چه اقدامی صورت گرفته است، می‌گوید: کمیسیون امداد مجلس، طرحی را برای رفع این مشکل تصویب کرده است که به زودی به مرحله اجرا درخواهد آمد و امیدواریم پس از اجرای این طرح مشکلات مددجویان محترم کمیته امداد امام خمینی نیز رفع شود.

■ ضرورت ایجاد بیمه اجتماعی برای روستاییان و موانع آن ■

پراکندگی روستاها و فاصله زیاد با مراکز شهرستان‌ها، عدم استقرار نیروهای بهداشت، نامشخص بودن درآمد روستاییان و... از عوامل موثر در عدم ایجاد بیمه‌های اجتماعی روستاییان است. سیستم ارجاع بیمه روستاییان نیز جای حرف و حدیث بسیار دارد. با توجه به استقرار پزشکان در مرکز دهستان، روستاییان برای هر بار درمان باید از روستاهای اطراف به پزشک مستقر در مرکز دهستان مراجعه کرده و دفترچه‌شان را مهر کنند. در نتیجه برای هر بار مراجعه به پزشک متخصص یک مسیر رفت و آمد اضافه به بیمار کم بضاعت روستایی تحمیل می‌شود و اگر پزشک روستا در مرکز نباشد، این مراجعات باید به صورت مکرر صورت گیرد.

در سال‌های گذشته با توجه به تحریم‌ها و کسری بودجه دولت بخش درمان واقعا نمی‌توانست پاسخگوی هزینه‌های سنگین بیماران باشد و با محول کردن هزینه بیمه مددجویان روستایی بار مشکلات این بخش نیز برعهده وزارت بهداشت قرار گرفت.

یکسان شدن بیمه درمان مددجویان کمیته امداد روستایی با سایر روستاییان، موجب شد که آنان از مزایای سیستم ارجاع و پزشک خانواده کمیته امداد و همچنین سایر کمک‌هایی که بابت خدمات خارج از تعهد بیمه پایه درمان (مانند فرانشیز، مابه‌التفاوت سهم بیمار، هزینه‌های رفت‌وآمد و...) به آنان ارائه می‌شد، محروم شوند و نتیجه طبیعی چنین امری نارضایتی روستاییان بوده است.

اگر یکسان سازی قوانین پوشش‌های بیمه‌ای اجرا می‌شد یا حداقل بخش درمان مددجویان کمیته امداد به خود کمیته محول می‌شد، علاوه بر اینکه بخشی از بار سنگین هزینه‌های درمان از دوش وزارت بهداشت برداشته می‌شد، مددجویان نیز با خیال راحت به امور درمانی خود می‌پرداختند. هرچند این طرح در سال گذشته به خاطر بعضی معایب در مجلس شورای اسلامی رای نیاورد، اما در شرایط موجود قسمتی از این معایب قابل رفع هستند. مددجویان کمیته امداد امام خمینی(ره) از جمله گروه‌های محروم در جامعه هستند و نیاز به حمایت بیشتر دستگاه‌های حمایتی دارند که امیدواریم مشکل این افراد با همکاری سازمان‌های مسئول بر طرف شود.

مسکن

رونق زودرس بازار مسکن

◄ هومن افشار *

با افزایش تسهیلات ساخت و خرید مسکن توسط بانک مرکزی طرف تقاضا به شدت واکنش نشان داد و دولت را بر آن داشت تا برای جلوگیری از سوداگری و همچنین افزایش قیمت اوراق حق تقدم تسهیلات مسکن در فرابورس، هرچه سریع‌تر بخشنامه‌ای را تدوین و به بانک مسکن ابلاغ کند. شواهد نشان از رونق زودرس این بازار دارد با اینکه طرح مذکور نسخه واحدی است، به نظر نمی‌رسد که بتواند به تنهایی رونق پایداری به دنبال داشته باشد، اما انتشار خبر آغاز فاز اجرایی توافقات ژنو مزید بر علت شد تا طرف تقاضا تحریک شود.

در هفته گذشته آمارهای منتشر شده نشان داد که مشکل بازار مسکن در حال حاضر افزایش عرضه نیست بلکه مدیریت عرضه است آنچنان که در کل کشور به ازای ۲۱ میلیون و ۱۸۵ هزار و ٦٤٧ خانوار در حال سکونت، ۲۱ میلیون و ٦۱۸ هزار و ۱۲۰ واحد مسکونی وجود دارد که این مطلب نشان دهنده کمبود عرضه نیست و اشکال اساسی را باید در قدرت خرید مردم و تعداد خانه‌های خالی از سکنه دانست .

لذا سیاست‌های دولت برای خانه دار کردن مردم باید در چارچوب نیل به اهداف فوق باشد و این امر اتفاق نخواهد افتاد مگر آنکه وزارت راه و شهرسازی با همکاری سایر بخش‌های دولت دست به دست یکدیگر دهند و با اتخاذ سیاست‌های واحد، بازار مسکن را از آشفتگی نجات دهند .

یکی دیگر از راهکارهای عملی در مدیریت عرضه، قابل سکونت کردن همه واحدهای مسکونی در کشور است. به ویژه واحدهای مسکونی ساخته شده در قالب طرح مسکن مهر که بخش قابل توجهی از عرضه را طی چند سال اخیر به خود اختصاص داده است، اما به علت عدم زیر ساخت مناسب برخی از آنها جذابیتی برای طرف تقاضا ایجاد نکرده است. لذا یکی دیگر از اولویت‌های دولت باید فراهم کردن امکانات شهری در مناطقی باشد که مسکن مهر در آن ساخته شده است .

فروش تراکم طی چند سال اخیر توسط شهرداری مشهد باعث شد بسیاری خانه‌های نه چندان فرسوده خود را بکوبند و با نیت بهبود کیفیت و سودآوری دست به ساخت مجتمع‌های آپارتمانی نوساز چند طبقه بزنند. بدین ترتیب در کلان شهری مثل مشهد نه تنها با کمبود عرضه مواجه نیستیم، بلکه بهتر است شهرداری‌ها سهم فروش تراکم را از درآمدهای خود بکاهند و جای آن را به سایر عوامل درآمدی بسپارند چرا که با رونق در بازار و عرضه مازاد بر تقاضا، این احتمال وجود دارد تا رفته رفته انگیزه مالکان برای ارتقا خانه‌های خود کاسته شود.

نرخ پیشنهادی فروش واحدهای مسکونی در مناطق مختلف مشهد

قیمت روز ملک در مشهد		
نام منطقه	حداقل قیمت	حداکثر قیمت
صیاد	۲/۲۰۰	۲/۹۰۰
لادن	۲	۳/۵۰۰
هنرستان	۲/۷۶۰	۶/۵۰۰
هاشمیه	۲/۳۰۰	۵/۴۰۰
دانش آموز	۲/۶۰۰	۴
سجاد	۵/۵۰۰	۸
خیام شمالی	۱/۷۵۰	۲/۲۵۰
کوهسنگی	۲/۵۰۰	۸/۵۰۰

insooansoo.com*

برای نخستین بار در مشهد:

اولین جشنواره «فرهنگ، رسانه و جهانی شدن» در مشهد برگزار شد

دنیای اقتصاد،ضحی زردکانلو-نخستین جشنواره فرهنگ، رسانه و جهانی شدن، با هدف ترویج و تعلیم هنر و به همت گروه فرهنگ سازمان دانشجویان و فرهنگسرای جهاد دانشگاهی مشهد به مدت ٦ روز از تاریخ ۱۳ تا ۱۸ دی با محوریت عکاسی، موسیقی، سینما و صنایع دستی در فرهنگسرای جهاد دانشگاهی برگزار شد.

این جشنواره جمعه ۱۳ دی با افتتاح نمایشگاه عکس آغاز به کار کرد. در این نمایشگاه هنرمندانی چون اسماعیل حق پرست با عنوان (ساخت واقعیت در عکاسی نو)، سعید کیایی با عنوان (سوژه یابی بومی و ارائه جهانی) و فاطمه بهبودی با عنوان (تجربه وردپرس فوتو) به برگزاری کارگاه‌های آموزشی پرداختند.

■ اجرای موسیقی توسط استاد عثمان محمد پرست ■

روز دوم این جشنواره با سخنرانی استاد مجتبی قیطایی (پژوهشگر موسیقی مقامی) پیرامون جایگاه و چیستی موسیقی خراسان و با نوازندگی دوتار توسط استاد عثمان محمدپرست و اجرای سرنا توسط استاد علی اکبر بهاری از نوازندگان برجسته موسیقی خراسان و ایران همراه بود.

روز سوم این جشنواره هم با استقبال علاقمندان هنر سینما و تئاتر برای تماشای فیلم سینمایی «خرس» -برنده و نامزد جوایز گوناگون بین المللی- همراه بود. همچنین جلسه نقد، تحلیل و بررسی فیلم خرس با حضور خسرو معصومی کارگردان این فیلم برگزار شد.

عکس: فرهنگسرای جهاد دانشگاهی

روز آخر نمایشگاه با حضور حسین بیدختی مدیرکل دفتر صادرات معاونت صنایع دستی کشور ادامه یافت و با برگزاری کارگاه‌های آموزشی سفالگری، قالی‌بافی و چرم‌دوزی به کار خود پایان داد.

■ «جهانی شدن و فرهنگ» ؛ امری اجتناب ناپذیر ■

برای آگاهی بیشتر درباره کم و کیف اجرای این جشنواره که برای نخستین بار در مشهد برگزار شد، با میلاد فیاض کارده، دبیر نخستین جشنواره فرهنگ، رسانه و جهانی شدن، گفت و گو کردیم. وی ضمن تاکید بر لزوم آشنایی دقیق‌تر دانشجویان با مفهوم جهانی شدن و نقش رسانه‌ها در این فرایند گفت: فراهم کردن فرصتی برای تحلیل و بررسی بیشتر مفهوم جهانی شدن و ایجاد فرصت برای دانشجویان و علاقه‌مندان جهت شرکت در کارگاه‌های آموزشی مرتبط، بررسی تصویر ایران در رسانه‌های داخلی و خارجی، بررسی نقش رسانه‌ها در معرفی فرهنگ ایران به جهان، آشنا کردن مخاطبان با مفهوم جهانی شدن و فرهنگ به صورت کاربردی، بررسی نقش هنرمندان نامی ایرانی در این رابطه، ارتقاء شناخت و هویت فردی و بومی مخاطبان از طریق معرفی آثار شاخص و برگزاری جلسات نقد و بررسی این آثار از مهمترین اهداف برگزاری این جشنواره بود.

مسئول دفتر سازمان دانشجویان در موسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد دانشگاهی مشهد ، در پاسخ به این سوال که چهار گرایش هنری پرداخته شده در جشنواره بر چه مبنایی گزینش شده بودند، گفت: تعداد حوزه‌های هنری بیشتر از ٤ گرایش بود، اما چون این همایش تجربه اول ما در این زمینه بود، در تصمیم‌گیری نهایی قرار بر این شد که تنها به همین چهار حوزه پرداخته شود تا سازماندهی و مدیریت بهتری صورت گیرد. وی افزود:سینما، عکاسی، موسیقی و صنایع دستی تا به امروز نقش بسیاری در ارائه و اشاعه فرهنگ ایران داشته‌اند و در آینده نیز می‌توانند داشته باشند، و هدف ما آسیب شناسی و ارائه راهکار در این رشته‌ها بود. فیاض در توضیح عنوان « فرهنگ رسانه و جهانی شدن» خاطر نشان کرد: «جهانی شدن و فرهنگ» عبارتی است که امروزه در زمان‌ها و مکان‌های مختلف با آن روبرو می‌شویم. کافیست دقایقی را به بررسی رسانه‌های صوتی و تصویری اختصاص دهیم، در واقع مواجهه با مسئله «جهانی شدن و فرهنگ» به امری اجتناب ناپذیر بدل شده است و تمامی افراد جامعه به خصوص دانشجویان در هر سطح از زندگی و آگاهی که باشند، به نوعی با این مهم مواجه هستند. در بحث جهانی شدن مفهومی با عنوان جهانی شدن فرهنگی وجود دارد که بر رابطه بین رسانه‌ها و جهانی شدن تأکید می‌کند که البته دیدگاه‌های منفی و مثبتی در این زمینه وجود دارد.

دبیر این جشنواره درباره نحوه اطلاع رسانی برنامه و نوع مخاطبان این جشنواره اظهار کرد: اطلاع رسانی این جشنواره بر اساس تصمیم تیم اجرایی ما و به صورت هدفمند و عمومی انجام شد. انتشار خبر برنامه در خبرگزاری‌ها و رسانه‌ها و نصب پوستر در تمامی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی بخشی از اطلاع رسانی عمومی ما بود.وی ادامه داد: مخاطب اصلی این برنامه در وهله نخست دانشجویان و اساتید و در وهله بعد هنرمندان و متخصصان حوزه‌های سینما، عکاسی، موسیقی و صنایع دستی بودند.

فیاض در پایان درباره برگزاری مجدد این جشنواره در جهاد دانشگاهی گفت: این اتفاق بستگی به خواست و حمایت مسئولان دارد و در حال حاضر برنامه‌ریزی هدفمندی برای ادامه این راه در سال‌های آتی وجود ندارد.